ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1960

Vyhlásené: 21.06.1960 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

78

VLÁDNA VYHLÁŠKA

z 10. júna 1960

o rozpočtovom poriadku národných výborov

Opatrenia na zvýšenie právomoci a zodpovednosti národných výborov prijaté na zasadnutí Ústredného výboru Komunistickej strany Československa konanom v dňoch 7. a 8. apríla 1960 znamenajú ďalší zásadný krok k prehlbovaniu socialistickej demokracie. Národné výbory ako zastupiteľské orgány ľudu spájajú v sebe povahu štátneho orgánu a súčasne širokej spoločenskej organizácie. V ďalšom vývoji budú národné výbory stále viac rozvíjať svoje charakteristické črty najmasovejšej spoločenskej organizácie a zosilňovať svoju úlohu organizátorov ľudových más pri uskutočňovaní hospodárskej a kultúrnej výstavby. Otázky hospodárskej a kultúrnej výstavby národné výbory riešia a prijaté opatrenia uskutočňujú za najširšej účasti pracujúcich. Preto sa výrazne zvyšuje úloha plén a rád národných výborov a veľký význam pre rozvíjanie nových foriem a metód práce nadobúdajú komisie národných výborov vybavené rozhodovacou právomocou. Posilňuje sa ďalej úloha a zodpovednosť poslancov národných výborov pri uskutočňovaní prijatých uznesení. Takýmto spôsobom majú národné výbory rozvíjať a upevňovať socialistickú štátnosť v smere budúcej komunistickej samosprávy. V tomto duchu treba prehĺbiť aj finančné plánovanie a finančné hospodárenie národných výborov. Národné výbory spájajú vo svojej činnosti plnenie úloh celoštátnych, vyjadrených v štátnom päťročnom pláne rozvoja národného hospodárstva a v štátnom rozpočte, s uspokojovaním osobitných potrieb svojho územia, riadiac sa zásadou, že záujmy všetkého ľudu sú nadradené záujmom čiastkovým a miestnym. Národné výbory využívajú tak financie ako jednotiaci nástroj na zabezpečovanie súladu medzi miestnymi a celospoločenskými záujmami. Základným zdrojom finančných prostriedkov je socialistická výroba. Národné výbory majú zabezpečovať pomocou finančných plánov a rozpočtov rozvoj výroby a služieb obyvateľstvu vo svojich obvodoch pôsobnosti ako základ ďalšieho nepretržitého vzostupu hmotnej a kultúrnej úrovne pracujúcich a ďalšieho komplexného rozvoja obcí, miest, celých okresov a celých krajov. Finančné plány a rozpočty napomáhajú národným výborom a nimi riadeným organizáciám pri výchove pracujúcich, aby sa uvedomelo starali o stály komplexný rozvoj obcí, miest, celých okresov a celých krajov a o stále rozmnožovanie a ochranu národného bohatstva. Národné výbory majú zostavovať, schvaľovať a plniť svoje plány a rozpočty za priamej účasti občanov. Majú využívať plány a rozpočty na prehlbovanie socialistickej demokracie a na vytváranie predpokladov pre stále širšie uplatnenie iniciatívy a aktivity pracujúceho ľudu pri uskutočňovaní úloh rozvoja vyspelej socialistickej spoločnosti. Národné výbory využívajú plány a rozpočty ako základňu pre rozvoj súťaže národných výborov. V spolupráci s orgánmi a organizáciami Revolučného odborového hnutia rozvíjajú socialistické formy práce, socialistickú súťaž na prekračovanie úloh plánu a rozpočtu a vytvárajú podmienky a predpoklady pre ďalšie prehlbovanie socialistických výrobných vzťahov. Aby národné výbory svoje úlohy na úseku finančného hospodárenia úspešne plnili, vydáva vláda tento rozpočtový poriadok národných výborov:

Prvá časť
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

Prvý oddiel

Čl. 1

(1) Ročný rozpočet národného výboru je základným finančným plánom národného výboru.

(2) Ročný rozpočet národného výboru musí byť vyrovnaný.

Čl. 2

Na podklade päťročných plánov a v súlade s ročnými plánmi rozvoja zostavujú národné výbory ročné rozpočty a ročné finančné plány, ktoré spresňujú a ďalej rozvíjajú finančné zabezpečenie úloh päťročných plánov v jednotlivých rokoch päťročnice, aktívne ovplyvňujú plány rozvoja a účinne pôsobia:

a) na zabezpečenie komplexného, dlhodobého a proporcionálneho hospodárskeho a kultúrneho rozvoja krajov, okresov, miest a obcí,

b) na vytváranie a efektívne využívanie materiálových a finančných zdrojov,

c) na neustály rozvoj výroby a platených služieb obyvateľstvu,

d) na nepretržitý vzostup rozvoja hmotnej a kultúrnej úrovne pracujúcich a na zabezpečenie zdravotnej a sociálnej starostlivosti o občanov,

e) na neustály rast, zveľaďovanie a ochranu národného majetku.

Čl. 3

(1) Ročný rozpočet kraja (hlavného mesta Prahy) zahrňuje ročný rozpočet krajského národného výboru (národného výboru hlavného mesta Prahy) a ročné rozpočty okresov (obvodných národných výborov v Prahe).

(2) Ročný rozpočet okresu zahrňuje ročný rozpočet okresného národného výboru, ako aj ročné rozpočty miestnych, mestských, prípadne obvodných národných výborov.

Čl. 4

(1) V smerniciach pre zostavenie päťročného plánu rozvoja (ďalej len „smernice vlády“) ustanovuje vláda pre jednotlivé krajské národné výbory na päť rokov dopredu:

a) základné ekonomické úlohy na úseku finančného hospodárenia,

b) druhy priamych príjmov národných výborov,

c) prídel z ústredného rozpočtu alebo odvod do ústredného rozpočtu pre jednotlivé roky päťročnice a podmienky pre poskytnutie prídelu alebo uskutočnenie odvodu.

(2) Národné výbory vyššieho stupňa určia na podklade smerníc vlády politicko-hospodárske smernice pre zostavenie päťročných plánov rozvoja národných výborov nižšieho stupňa. Rovnako postupujú národné výbory voči organizáciám, ktoré riadia.

Čl. 5

(1) Ak národný výbor vo svojom návrhu päťročného plánu bude plánovať vyššie priame príjmy, než aké sa predpokladali pri určení smerníc vlády, môže o rovnakú sumu zvýšiť výdavky.

(2) Vláda upraví prídel z ústredného rozpočtu alebo odvod do ústredného rozpočtu alebo ostatné ukazovatele podľa čl. 4, ak

a) to umožňuje dosiahnutá úroveň národného hospodárstva,

b) to vyžaduje ďalší rýchlejší rozvoj národného hospodárstva,

c) je to treba z celoštátnych záujmov alebo

d) sa zmenia podmienky, za ktorých boli ukazovatele smerníc vlády určené.

(3) Obdobne postupujú národné výbory vyššieho stupňa voči národným výborom nižšieho stupňa.

Čl. 6

(1) Vláda vydá na jednotlivé roky päťročnice opatrenia na zostavenie ročného plánu rozvoja (ďalej len „opatrenie vlády“).

(2) Na podklade opatrenia vlády určia národné výbory vyššieho stupňa politicko-hospodárske smernice pre zostavenie návrhov ročných plánov a ročných rozpočtov národných výborov nižšieho stupňa. Rovnako postupujú národné výbory voči organizáciám, ktoré riadia.

Čl. 7

(1) Ak národný výbor vo svojom návrhu ročného rozpočtu

a) zvýši svoje priame príjmy (okrem príjmov hospodárskych organizácií) plánované v päťročnom pláne, spresnenom opatrením vlády alebo politicko-hospodárskymi smernicami národného výboru vyššieho stupňa, alebo

b) zlepší saldo príjmov a výdavkov hospodárskych organizácií, ponechá sa mu z tohto zvýšenia percentný podiel. O zvyšok navrhovaného zvýšenia sa zníži prídel z ústredného rozpočtu. Výška tohto percentného podielu sa určí vopred v opatrení vlády a v politicko-hospodárskych smerniciach národného výboru vyššieho stupňa.

(2) Ak národný výbor vo svojom návrhu ročného rozpočtu dosiahne úspory na výdavkoch plánovaných v päťročnom pláne, spresnenom opatrením vlády a politicko-hospodárskymi smernicami národného výboru vyššieho stupňa, môže tieto úspory použiť na zvýšenie iných výdavkov.

Čl. 8

Ak národný výbor pri plnení ročného rozpočtu dosiahne v súlade so záujmom spoločnosti vyššie priame príjmy alebo úspory na výdavkoch, než aké boli rozpočtované, ponechá sa mu na podklade ročných komplexných rozborov percentný podiel na nadplánovaných príjmoch a úsporách na výdavkoch zaslúžene dosiahnutých. Výška tohto percentného podielu sa určí vopred v opatrení vlády a v politicko-hospodárskych smerniciach národného výboru vyššieho stupňa. Využitie finančných prostriedkov získaných dosiahnutím vyšších priamych príjmov alebo úsporami na výdavkoch počas plnenia ročného rozpočtu treba zabezpečiť predovšetkým z vlastných materiálových zdrojov národných výborov.

Čl. 9

Základným zdrojom finančných prostriedkov je socialistická výroba. Predpokladom pre získanie vyšších priamych príjmov národnými výbormi je aby neustále zabezpečovali zvyšovanie výroby a rozvoj platených služieb obyvateľstvu a získavali tak vyššie priame príjmy. Pritom vyššie priame príjmy nesmú sa získavať na úkor kvality výrobkov alebo služieb, predražovaním, nežiadúcou orientáciou na rentabilnejšie služby či výroby alebo iným spôsobom, ktorý je v rozpore so záujmom spoločnosti. Všetky priame príjmy získané v rozpore so záujmom spoločnosti budú sa odčerpávať a odvádzať do ústredného rozpočtu.

Čl. 10

Miestne národné výbory dvoch alebo viacerých obcí môžu združovať svoje prostriedky na výstavbu zariadení, ktoré budú slúžiť občanom týchto obcí.

Čl. 11

(1) Národné výbory určia v rámci úloh a prostriedkov určených štátnym plánom rozvoja národného hospodárstva normatívy podnikovej hmotnej zainteresovanosti podnikom, ktoré riadia a v ktorých sú predpoklady pre zavedenie všeobecného spôsobu financovania.

(2) Krajské národné výbory dbajú na to, aby sa normatívy určili tak, že sa budú zachovávať správne proporcie rozvoja jednotlivých hospodárskych úsekov a že sa bude zabezpečovať hmotné krytie finančných zdrojov.

(3) Národné výbory všetkých stupňov zabezpečujú správne pôsobenie normatívov podnikovej hmotnej zainteresovanosti a zabezpečujú súlad medzi tvorbou finančných zdrojov, ich správnym použitím i materiálovým zabezpečením.

Druhý oddiel

Finančné plány podnikov a vzťah hospodárskych a rozpočtových organizácií k rozpočtom národných výborov

Hospodárske organizácie

Čl. 12

Prostriedky vytvorené podnikmi (zisk, odpisy ai.) sa jednak používajú na financovanie potrieb podnikov, jednak sa odvádzajú do rozpočtov národných výborov.

Čl. 13

(1) Podniky zostavujú päťročný a ročný finančný plán podľa politicko-hospodárskych smerníc národného výboru, ktorý ich riadi.

(2) Päťročný a ročný finančný plán vypracúva podnik za priamej a aktívnej účasti všetkých pracovníkov podniku a organizácií pracujúcich. Pritom postupuje podľa pokynov orgánov národného výboru, ktorý ho riadi, a tesne spolupracuje s príslušnou pobočkou Štátnej banky československej.

Čl. 14

Päťročný a ročný finančný plán podniku je základnou finančnou činnosťou podniku, zabezpečuje väzbu finančných ukazovateľov s ostatnými časťami plánu, aktívne ich ovplyvňuje a určuje vzťahy podniku k rozpočtu národného výboru, ktorý ho riadi.

Čl. 15

Rozpočtové a príspevkové organizácie

(1) Rozpočtové organizácie sú financované z rozpočtu národného výboru, na rozpočet ktorého sú zapojené buď všetkými príjmami a výdavkami alebo prídelmi a odvodmi.

(2) Národný výbor môže za podmienok určených osobitnými predpismi poskytnúť organizáciám, ktoré plnia verejné úlohy, príspevok zo svojho rozpočtu (príspevkové organizácie).

Tretí oddiel
Účasť pracujúcich na finančnom hospodárení

Čl. 16

(1) Účasť občanov na zostavovaní a plnení päťročných a ročných plánov rozvoja a ročných rozpočtov je základným predpokladom riadneho využívania financií na rozvoj celých krajov, okresov, miest a obcí.

(2) Pléna národných výborov, ich rady, komisie a poslanci národných výborov zabezpečujú účasť najširších vrstiev občanov na zostavení a plnení päťročných a ročných plánov rozvoja a ročných rozpočtov tak, aby sa tvorivá iniciatíva a aktivita občanov využila na maximálne rozmnoženie a využitie všetkých vlastných zdrojov v hospodárstve národných výborov, na odhaľovanie hmotných a finančných rezerv a na zvýšenie hospodárnosti a efektívnosti.

(3) Na tento účel organizujú a zabezpečujú uzavieranie socialistických záväzkov občanov a ich organizácií na splnenie úloh národných výborov a nimi riadených hospodárskych a rozpočtových organizácií.

Čl. 17

Významnou formou účasti občanov na zostavení a plnení päťročných plánov a ročných rozpočtov je aj verejné prerokúvanie päťročných finančných plánov a rozpočtov a výsledkov finančného hospodárenia.

Čl. 18

Rady miestnych, mestských a okresných národných výborov vyložia návrh ročného rozpočtu na verejné nahliadnutie najmenej štrnásť dní pred jeho schválením plénom národného výboru.

Čl. 19

(1) Na verejných schôdzkach s občanmi treba prerokovať:

a) návrh päťročného plánu a návrh ročného rozpočtu,

b) schválený päťročný plán a ročný rozpočet,

c) výsledky komplexného rozboru spolu so záverečným účtom.

(2) Pri prerokúvaní návrhov päťročného plánu a návrhu ročného rozpočtu hlavným cieľom je zoznámiť občanov s nimi tak, aby mali možnosť bezprostredne sa zúčastniť svojimi pripomienkami a námetmi na ich zostavení a prispieť k ich mobilizačnému zostaveniu v súlade s celoštátnymi záujmami a potrebami občanov. Pritom treba, aby občania pomáhali národným výborom zabezpečiť odstránenie nesprávneho zvyšovania príjmov podnikov a organizácií predražovaním, zhoršovaním kvality výrobkov a služieb a inými nesprávnymi metódami vedúcimi k získavaniu nezaslúženého zisku a úspor.

(3) Pri prerokúvaní schváleného päťročného plánu a ročného rozpočtu treba získať aktívnu účasť občanov na zabezpečovaní úloh určených päťročným plánom a ročným rozpočtom. Zoznamovanie občanov s výsledkami hospodárenia v minulom roku treba robiť tak, aby sa občania mohli aktívne podieľať na vykonávaní opatrení na odstránenie nedostatkov.

(4) V priebehu verejného prerokúvania zabezpečí rada národného výboru evidovanie všetkých pripomienok a námetov občanov. Pripomienky a námety občanov je rada povinná prerokovať a zodpovedať. Pokiaľ uskutočnenie pripomienok a námetov bude znamenať zlepšenie návrhu päťročného plánu a ročného rozpočtu, musia sa do návrhu premietnuť. O priebehu a výsledkoch

verejného prerokúvania a o pripomienkach a námetoch občanov podá rada národného výboru zprávu plénu národného výboru pri schvaľovaní päťročného plánu a ročného rozpočtu.

Štvrtý oddiel
Hlavné úlohy orgánov národných výborov na úseku finančného hospodárenia

Čl. 20
Plénum národného výboru

Plénum národného výboru na úseku finančného hospodárenia najmä:

a) určuje na podklade opatrenia vlády politicko-hospodárske smernice pre zostavenie návrhu ročného plánu a rozpočtu,

b) prerokúva a schvaľuje ročný rozpočet včítane rozpočtov národných výborov nižšieho stupňa,

c) prerokúva pravidelne plnenie úloh rozpočtu,

d) prerokúva a schvaľuje zprávu o výsledkoch ročného komplexného rozboru a záverečný účet.

Čl. 21
Rada národného výboru

Rada národného výboru plní na úseku finančného hospodárenia najmä tieto úlohy:

a) organizuje a kontroluje plnenie úloh na úseku finančného hospodárenia vo vlastnom národnom výbore aj v národných výboroch nižšieho stupňa. Najmä pravidelne kontroluje plnenie rozpočtu;

b) zabezpečuje zostavenie, prerokovanie a plnenie ročného rozpočtu;

c) vykonáva na základe splnomocnenia pléna národného výboru zmeny v rozpočte. Zabezpečuje tvorbu rozpočtových a finančných rezerv a disponuje s nimi. Poskytuje radám národných výborov nižšieho stupňa preddavky a prechodné výpomoci na preklenutie časovej nezhody medzi príjmami a výdavkami. Zaručuje sa za finančné záväzky podnikov, ktoré riadi;

d) zabezpečuje správu, zveľadenie a ochranu národného majetku v obvode svojej pôsobnosti. Kontroluje jej riadne vykonávanie vo vlastnom národnom výbore, v podriadených organizáciách, ako aj v národných výboroch nižšieho stupňa a organizáciách im podriadených;

e) organizuje za účasti komisií národného výboru (ďalej len „komisia“), poslancov národného výboru a občanov kontrolnú a rozborovú činnosť finančného hospodárenia národného výboru, pravidelne prerokúva plnenie ročného rozpočtu a ukladá opatrenia na odstránenie nedostatkov;

f) zabezpečuje vykonanie ročného komplexného rozboru a vypracovanie záverečného účtu;

g) zodpovedá za riadne a včasné vedenie účtovnej evidencie a operatívno-technickej evidencie vo vlastnom národnom výbore a v organizáciách jemu podriadených, ako aj v národných výboroch nižšieho stupňa.

Zásady účtovnej evidencie národných výborov upravuje vláda. Účtovnú evidenciu metodicky riadi Ministerstvo financií.

Druhá časť
ZOSTAVOVANIE, PREROKÚVANIE A SCHVAĽOVANIE ROČNÝCH ROZPOČTOV A FINANČNÝCH PLÁNOV

Prvý oddiel
Organizácia prác

Čl. 22

(1) Návrhy ročných rozpočtov a ročných finančných plánov zostavujú národné výbory na všetkých stupňoch súčasne. Národné výbory vyššieho stupňa pomáhajú vo všetkých etapách plánovacích a rozpočtových prác národným výborom nižšieho stupňa, najmä miestnym národným výborom.

(2) Ministerstvá a ústredné orgány aktívne spolupracujú s krajskými národnými výbormi pri vypracovaní návrhov ročných rozpočtov a finančných plánov, zúčastňujú sa vypracovania návrhov

priamo v jednotlivých krajoch a spolu s krajskými národnými výbormi riešia problémy spojené so zabezpečovaním rýchleho rozvoja hospodárstva riadeného národnými výbormi.

Čl. 23

Národný výbor a jeho orgány preverujú návrhy ročného rozpočtu a návrhy ročných finančných plánov všetkých jednotlivých odvetví. Previerku vykonávajú najmä z týchto hľadísk:

a) ako sa dodržali a zlepšili ukazovatele určené vyšším orgánom,

b) ako sa zabezpečuje perspektívny, proporcionálny a komplexný hospodársky a kultúrny rozvoj, ako sa zabezpečuje uspokojovanie potrieb národného hospodárstva na území národného výboru a či sa na čelnom mieste riešia kľúčové otázky,

c) či pri návrhoch plánu príjmov nedochádza k nesprávnemu návrhu zisku, k neoprávnenému zvyšovaniu cien, k zhoršovaniu kvality, k zabezpečovaniu len rentabilných výrobkov a služieb, k neplneniu menej rentabilných, avšak obyvateľstvom vyžadovaných výrobkov a služieb,

d) ako prispelo určenie dlhodobých normatívov k zostaveniu mobilizačných plánov a rozpočtov a k maximálnemu rozmnoženiu a využitiu všetkých vlastných zdrojov hospodárstva spravovaného národnými výbormi a k mobilizácii miestnych zdrojov a rezerv,

e) či sa návrhy zostavili za priamej a aktívnej účasti pracujúcich a či sa s nimi prerokovali.

Čl. 24

(1) Rada miestneho alebo mestského národného výboru prerokuje návrh ročného rozpočtu súčasne s návrhom ročného plánu rozvoja miestneho alebo mestského národného výboru. Prerokovaný návrh predloží plénu svojho národného výboru na prerokovanie a súčasne návrh zašle rade okresného národného výboru.

(2) Návrhy ročných rozpočtov miestnych alebo mestských národných výborov preveria orgány okresného národného výboru. Ak nezodpovedá návrh ročného rozpočtu miestneho alebo mestského národného výboru zásadám riadneho zostavenia, najmä ak nie sú zabezpečené ukazovatele určené plénom okresného národného výboru, prerokujú orgány okresného národného výboru s radou príslušného miestneho alebo mestského národného výboru spôsob odstránenia nedostatkov.

Čl. 25

(1) Pri zostavení návrhu ročného rozpočtu okresu a kraja postupuje sa obdobne podľa čl. 24.

(2) Prerokovaný návrh ročného rozpočtu kraja spolu so zdôvodňujúcou správou predloží rada krajského národného výboru plénu svojho národného výboru na prerokovanie a súčasne zašle návrh vláde, Štátnej plánovacej komisii, Ministerstvu financií a návrhy jednotlivých odvetví príslušným ministerstvám (ústredným úradom).

Čl. 26

Pred predložením návrhu ročného rozpočtu vyššiemu orgánu organizuje rada národného výboru verejné prerokovanie návrhu a verejne ho vyloží.

Čl. 27

(1) Po predložení návrhov ročných rozpočtov a ročných finančných plánov jednotlivých krajských národných výborov vypracúvajú za jednotlivé odvetvia príslušné ministerstvá (ústredné úrady) rozbor týchto návrhov. Tento rozbor spolu s návrhmi zmien a opatrení predkladajú Štátnej plánovacej komisii a Ministerstvu financií.

(2) Ministerstvo financií preverí predložený návrh ročného rozpočtu a ročného finančného plánu kraja ako celku a prerokuje ho s radami krajských národných výborov.

(3) Ak predložený návrh ročného rozpočtu a ročného finančného plánu kraja nezodpovedá zásadám riadneho zostavenia, najmä ak bolo porušené opatrenie vlády, prerokuje Ministerstvo financií, prípadne príslušné ministerstvá (ústredné úrady) vo svojich odvetviach s radou príslušného krajského národného výboru spôsob odstránenia nedostatkov.

(4) Návrh ročných rozpočtov krajov v úhrne i podľa jednotlivých krajov predkladá vláde minister financií ako súčasť štátneho rozpočtu.

Čl. 28

(1) Po prerokovaní návrhov ročných rozpočtov národných výborov vládou oznámi Ministerstvo financií radám krajských národných výborov výsledok rokovania vo vláde a oznámi im prípadné zmeny, ktoré vláda v návrhoch krajoch vykonala.

(2) Rady tých krajských národných výborov, návrhy ktorých vláda upravila, urobia potrebné úpravy a zmeny oznámia svojmu plénu a radám okresných národných výborov, ktoré budú postupovať obdobne voči miestnym (mestským) národným výborom.

Čl. 29

Národné výbory hospodária od 1. januára bežného roku až do schválenia rozpočtov krajov Národným zhromaždením podľa návrhov rozpočtov schválených vládou.

Tretí oddiel
Schvaľovanie ročných rozpočtov

Čl. 30

(1) Po schválení štátneho rozpočtu Národným zhromaždením schvália pléna krajských, okresných a miestnych (mestských) národných výborov ročné rozpočty.

(2) Pléna národných výborov sa môžu pri schvaľovaní ročných rozpočtov odchýliť od schválených čísel, ak

a) zachovajú základné ukazovatele štátneho plánu,

b) dodržia určenú výšku prídelu z vyššieho rozpočtu alebo výšku odvodu do vyššieho rozpočtu a zachovajú vyrovnanosť rozpočtu.

(3) Ak zvýšia pléna národných výborov ďalej svoje priame príjmy, dostanú z tohto zvýšenia percentný podiel. Výška tohto percentného podielu bude rovnaká ako výška percentného podielu, ktorú národný výbor dostane z prebytku hospodárenia.

Čl. 31

(1) Ročný rozpočet schválený plénom národného výboru zašle rada národného výboru rade národného výboru vyššieho stupňa.

(2) Rada národného výboru vyššieho stupňa ho preskúša. Ak sa zistí, že sa nedodržali ciele plánu, že nesprávnym spôsobom sa zabezpečujú miestne potreby, ako aj príjmy a výdavky alebo že sa porušili celoštátne záujmy, prerokuje príslušné opatrenia na nápravu s radou národného výboru nižšieho stupňa.

(3) Rada krajského národného výboru zašle schválený ročný rozpočet kraja Ministerstvu financií, Štátnej plánovacej komisii a za jednotlivé odvetvia kompetentným ministerstvám (ústredným úradom).

(4) Ministerstvo financií a kompetentné ministerstvá (ústredné úrady) preskúšajú, či sa dodržali ciele plánu a či sa správnym spôsobom zabezpečujú miestne potreby, ako aj príjmy a výdavky v súlade s celoštátnymi potrebami. Ak zistia, že súlad medzi miestnymi a celoštátnymi záujmami bol porušený, prerokujú potrebné opatrenia na nápravu s príslušnou radou krajského národného výboru, prípadne predložia potrebný návrh vláde.

Čl. 32

Schválené ročné rozpočty prerokujú národné výbory na verejných schôdzkach s občanmi.

Štvrtý oddiel
Zostavovanie plánov štátnych príjmov

Čl. 33

(1) Súčasne s návrhom päťročného plánu a ročného rozpočtu zostavujú národné výbory a ich orgány päťročné a ročné plány tých štátnych príjmov, za vyberanie ktorých národné výbory zodpovedajú, a to v súlade so smernicami a opatrením vlády.

(2) Pre zostavovanie plánov štátnych príjmov, ktoré národné výbory spravujú, platia smernice Ministerstva financií.

(3) Vláda určí pre jednotlivé krajské národné výbory výšku štátnych príjmov spravovaných národnými výbormi v členení na hlavné druhy príjmov.

Piaty oddiel
Rozpočtová a finančná rezerva

Čl. 34

(1) Pri zostavovaní návrhu rozpočtu a pri plnení rozpočtu vytvárajú národné výbory všetkých stupňov rozpočtovú rezervu.

(2) Z prebytkov hospodárenia minulých rokov vytvárajú národné výbory finančnú rezervu, ktorú evidujú na osobitnom účte. Prípadné nevyčerpanie rozpočtovej rezervy zvyšuje prebytok hospodárenia národných výborov.

(3) Rozpočtové a finančné rezervy používajú národné výbory na zrýchlenie tempa hospodárskej a kultúrnej výstavby, na sústreďovanie peňažných prostriedkov na financovanie dlhodobe uvažovaných akcií, na úhradu mimoriadnych úloh a na vykonávanie odôvodnených zmien v úlohách. Rozpočtová a finančná rezerva slúži aj na preklenutie časovej nezhody medzi príjmami a výdavkami. Z rozpočtovej a finančnej rezervy možno tiež zvýšiť prídel pre národné výbory nižšieho stupňa.

(4) Pre tvorbu a využívanie rozpočtových a finančných rezerv a o obstarávaní investícií z decentralizovaných zdrojov platia osobitné smernice Ministerstva financií.

Tretia časť
HOSPODÁRENIE PODĽA ROZPOČTU

Zásady riadneho plnenia rozpočtu

Čl. 35

Plnenie rozpočtu a finančných plánov podnikov třeba organizovať v tesnej spolupráci s občanmi tak, aby sa dosiahli lepšie hospodárske výsledky, než predpokladal plán a rozpočet. Preto sa národné výbory a ich orgány v tesnej spolupráci s orgánmi Revolučného odborového hnutia a

ostatnými organizáciami pracujúcich starajú o rozvoj socialistickej súťaže vo všetkých odvetviach v odbore svojej pôsobnosti a o rozvoj súťaže národných výborov.

Čl. 36

Pri hospodárení podľa rozpočtu treba zabezpečiť najmä, aby

a) tvorba finančných zdrojov bola v súlade so záujmami spoločnosti čo najvyššia,

b) pri plnení príjmov nedochádzalo k nesprávnemu plneniu zisku, k predražovaniu, k neoprávnenému zvyšovaniu cien, k zhoršovaniu kvality, k plneniu len rentabilných výrobkov a služieb a k neplneniu menej rentabilných, avšak obyvateľstvom vyžadovaných výrobkov a služieb,

c) prídely podnikom boli uvoľňované v zhode s plnením podnikových plánov,

d) predpísané odvody do vyššieho rozpočtu boli odvádzané v určených termínoch,

e) rozpočtové výdavky boli vynakladané hospodárne, účelne a efektívne, najmä aby sa hospodárne postupovalo pri uskutočňovaní výdavkov rozpočtovaných na mzdový fond, osobné výdavky mimo mzdového fondu a neplatené služby a aby výdavky na správu boli účelne obmedzované a sústavne znižované.

Čl. 37

(1) Pri všetkých návrhoch na opatrenia a uznesenia národných výborov a ich orgánov musia sa zvážiť a vyčísliť ich dôsledky hospodárske a finančné.

(2) Pri všetkých opatreniach národných výborov a ich orgánov, ktorými sa zvyšujú výdavky alebo znižujú príjmy, musí sa zároveň zabezpečiť úhrada zvýšeného výdavku alebo náhrada úbytku príjmov.

Čl. 38

(1) Pri nesplnení úloh plánov rozvoja a úloh rozpočtu, při porušení finančnej a rozpočtovej disciplíny a pri závadách v účtovnej evidencii a v evidencii o majetku národných výborov nižšieho stupňa je rada národného výboru vyššieho stupňa oprávnená obmedziť alebo prerušiť financovanie.

(2) Ministerstvo financií je oprávnené v prípadoch uvedených v odseku 1 po prerokovaní s krajským národným výborom obmedziť financovanie krajského národného výboru, odvetvia alebo organizácie podriadenej krajskému národnému výboru a národným výborom nižšieho stupňa.

(3) Právo obmedziť alebo prerušiť financovanie patrí orgánom uvedeným v odsekoch 1 a 2 aj vtedy, ak národný výbor, jeho orgány a podriadené organizácie neuskutočnia v lehote danej uvedenými orgánmi určené nápravné opatrenia.

(4) S právom obmedzenia alebo prerušenia financovania súvisí aj právo odčerpať peňažné prostriedky, ktoré sa majú odviesť do rozpočtu národného výboru, z bežného účtu organizácie v Štátnej banke československej.
Úhrada výdavkov na úlohy rozpočtove nezabezpečené

Čl. 39

Zmeny v rozpočte

(1) Zmeny v rozpočte môžu orgány národného výboru na základe splnomocnenia pléna národného výboru vykonávať len za predpokladu, že nebudú narušené záväzné úlohy plánu rozvoja a súlad medzi plánom rozvoja a ročným rozpočtom. Ak dôjde k zmenám v pláne rozvoja, musí orgán navrhujúci zmenu plánu navrhnúť súčasne potrebné rozpočtové opatrenia.

(2) Rozpočet národného výboru môže sa prekročiť len

a) pri vykonávaní úlohy prenesenej od iného štátneho orgánu, v ktorom je úhrada prekročenia viazaná ako trvalá úspora,

b) ak zvýšenie výdavkov znamená zároveň zvýšenie príjmov (súvzťažnosť príjmov a výdavkov).

(3) O vykonávaní zmien v rozpočte vydá Ministerstvo financií smernice.

Čl. 40
Viazanie rozpočtových prostriedkov

Prostriedky rozpočtované na úlohy, ktoré celkom alebo sčasti odpadli, prípadne prostriedky na úlohy, ktoré netreba nevyhnutne plniť, musia byť viazané. Tieto prostriedky môžu sa použiť len so súhlasom orgánu národného výboru, ktorý na to splnomocní plénum národného výboru. V prípade, že úloha odpadla na základe opatrenia nadriadeného orgánu, možno použiť uvoľnené rozpočtové prostriedky len so súhlasom tohto orgánu.

Čl. 41
Prebytky hospodárenia

(1) Ponechané prebytky hospodárenia smú sa použiť až po skončení roku, v ktorom vznikli. Výnimku povoľuje v odôvodnených prípadoch plénum národného výboru vyššieho stupňa, prípadne Ministerstvo financií.

(2) Z celkového prebytku hospodárenia urobia národné výbory usporiadanie hospodárskych výsledkov a úhradu neplánovaných strát vzniknutých v hospodárstve riadenom národnými výbormi. Národné výbory vyšších stupňov spoluzodpovedajú v obvode svojej pôsobnosti za výsledky hospodárstva riadeného národnými výbormi nižších stupňov. Národné výbory vyšších stupňov zabezpečujú tiež vykonanie usporiadania hospodárskych výsledkov a úhradu neplánovaných strát hospodárstva riadeného národnými výbormi nižších stupňov v prípade potreby i zo svojich prostriedkov formou preddavku na prídel budúceho roku. Krajské národné výbory uhradzujú neplánované straty organizácií riadených národnými výbormi v kraji z celkových prebytkov hospodárenia a z prostriedkov finančných rezerv. Zo zvyšujúceho prebytku hospodárenia po vykonanom usporiadaní odvedú národné výbory jeho časť podľa určeného percentného podielu do ústredného rozpočtu. Ponechaný prebytok hospodárenia použijú národné výbory na zvýšenie tempa rozvoja hospodárstva a o zvyšok zvýšia finančnú rezervu.

(3) Ak národný výbor dosiahne prebytok hospodárenia na základe nesprávneho plnenia zisku jemu podriadenými podnikmi (najmä predražovaním, nesprávnym určením cien, zhoršovaním kvality, plnením len rentabilných výrobkov a služieb a neplnením menej rentabilných avšak obyvateľstvom vyžadovaných výrobkov a služieb alebo v rozpore so záujmami spoločnosti), odvedú sa takto vzniknuté finančné prostriedky celé ihneď pri ich zistení alebo pri ročnom komplexnom rozbore do ústredného rozpočtu.

Čl. 42
Prechodná výpomoc

(1) Na vyrovnanie časovej nezhody medzi príjmami a výdavkami môže národný výbor vyššieho stupňa poskytnúť výpomoc z voľných finančných prostriedkov bežného roku.

(2) Poskytnutá prechodná výpomoc musí sa vrátiť v určenom termíne, a to zásadne v tom istom roku, keď bola poskytnutá. Len vo výnimočných a ekonomicky zdôvodnených prípadoch môže sa splatnosť prechodnej výpomoci odložiť na budúci rok, a to radou národného výboru, ktorý výpomoc poskytol.

(3) V prípadoch, keď národný výbor nebude mať dostatok prostriedkov na úhradu neplánovaných strát, môže mu rada národného výboru vyššieho stupňa poskytnúť zo svojej finančnej rezervy preddavok na prídel budúceho roku. Tento preddavok treba účelovo viazať a určiť podmienky vyrovnania preddavku. Zásadne musí sa tento preddavok vyrovnať v budúcom rozpočtovom roku.

(4) Poskytnutie prechodnej výpomoci môže národný výbor vyššieho stupňa vo svojom obvode pôsobnosti zabezpečiť národnému výboru nižšieho stupňa aj z prostriedkov finančnej rezervy iného národného výboru nižšieho stupňa. V takomto prípade národný výbor vyššieho stupňa zabezpečí vrátenie prechodnej výpomoci v termíne dohodnutom s radou národného výboru, ktorý výpomoc poskytol.

Čl. 43

Národné výbory nemôžu uzavierať pôžičky.

Čl. 44
Záruky

(1) Národný výbor sa môže zaručovať len za záväzky podriadených podnikov.

(2) Záruku preberá rada národného výboru, ktorý podnik riadi. Ak rada národného výboru záruku nemôže dať, môže záruku prevziať na jej žiadosť rada národného výboru vyššieho stupňa.

(3) Ak nezaplatí podnik zaručený úver v lehote zročnosti alebo ak neuskutoční v určenej lehote uložené opatrenia, je pobočka Štátnej banky československej oprávnená odčerpať zaručenú sumu z bankových účtov príslušného národného výboru. Na možnosť realizácie záruky upozorní pobočka Štátnej banky československej príslušný národný výbor najmenej štrnásť dní vopred.
Doplnkový rozpočet

Čl. 45

(1) Miestny a mestský národný výbor môže z ponechaného prebytku hospodárenia zostaviť doplnkový rozpočet. Doplnkový rozpočet musí byť vyrovnaný a musí byť z neho vidieť účel, rozsah, termín začatia a ukončenia akcie, ktorá sa z doplnkového rozpočtu vykonáva.

(2) Doplnkový rozpočet je súčasťou základného rozpočtu.

(3) Doplnkový rozpočet schvaľuje plénum miestneho alebo mestského národného výboru.

Čl. 46

(1) Prostriedky doplnkových rozpočtov sa môžu použiť aj pre decentralizovanú investičnú výstavbu, a to podľa osobitných smerníc Ministerstva financií.

(2) Prostriedky doplnkových rozpočtov nesmú sa použiť na príspevky a podpory organizáciám, na nákupy z mimotrhových fondov nad rámec povolený smernicami a na iné výdavky, ktoré určí Ministerstvo financií.

Štvrtá časť
ROZBOROVÁ A KONTROLNÁ ČINNOSŤ

Prvý oddiel
Rozbory hospodárenia

Čl. 47

Rozborovou a kontrolnou činnosťou národný výbor a jeho orgány zisťujú, ako sa plní plán rozvoja a rozpočet vcelku aj v jednotlivých odvetviach hospodárstva riadeného národnými výbormi. Predovšetkým však treba sledovať plnenie kvalitatívnych ukazovateľov a zabezpečovanie perspektívneho a proporcionálneho hospodárskeho a kultúrneho rozvoja na území národného výboru.

Druhý oddiel

Čl. 48

(1) Pravidelná rozborová činnosť počas roku vrcholí ročnými komplexnými rozbormi na národných výboroch všetkých stupňov.

(2) Účelom komplexného rozboru je zhodnotiť hospodársky a kultúrny rozvoj v obvode pôsobnosti národného výboru za širokej a iniciatívnej účasti pracujúcich.

(3) Pri komplexnom rozbore treba odhaliť nedostatky, ktoré tento rozvoj brzdia a urobiť vhodné opatrenia na ich odstránenie. Zamerať iniciatívu pracujúcich na zrýchlenie tempa výroby, na ďalší rýchly vzostup produktivity práce, efektívnosti a hospodárnosti na základe maximálneho rozmnožovania a využitia všetkých vlastných zdrojov národných výborov a na mobilizáciu miestnych zdrojov a rezerv. Tým zabezpečovať nepretržitý perspektívny a proporcionálny hospodársky a kultúrny rozvoj na území národného výboru a stále lepšie uspokojovanie rastúcich potrieb pracujúcich.

Čl. 49

(1) Práce na ročnom komplexnom rozbore riadi rada národného výboru.

(2) Ročné komplexné rozbory robia všetky hospodárske a rozpočtové organizácie riadené národným výborom. Práce riadi riaditeľ podniku alebo vedúci organizácie.

Čl. 50

(1) Správu o výsledkoch ročného komplexného rozboru prerokuje rada a plénum národného výboru. Správa musí obsahovať adresné a kontrolovateľné opatrenia na odstránenie nedostatkov.

(2) Prerokovaná správa sa predkladá národnému výboru vyššieho stupňa. Krajský národný výbor predkladá správu vláde, Ministerstvu financií, Štátnej plánovacej komisii a za jednotlivé odvetvia kompetentným ministerstvám (ústredným úradom).

Čl. 51

Na podklade správy o výsledkoch komplexného rozboru rozhodne plénum národného výboru vyššieho stupňa o prebytkoch hospodárenia národného výboru nižšieho stupňa. O prebytkoch hospodárenia krajského národného výboru rozhodne vláda.

Čl. 52

Podrobnosti o vykonávaní ročných komplexných rozborov a o prerokúvaní a schvaľovaní správy o výsledkoch ročných komplexných rozborov určí Ministerstvo financií.
Záverečný účet

Čl. 53

Záverečný účet okresu (kraja) zahrňuje záverečný účet o hospodárení vlastného okresného (krajského) národného výboru a súhrn záverečných účtov všetkých miestnych národných výborov (okresov) v okrese (kraji).

Čl. 54

(1) Záverečné účty národných výborov sa prerokúvajú a predkladajú ako súčasť správy o ročnom komplexnom rozbore.

(2) Rady miestnych a okresných národných výborov vyložia záverečný účet na verejné nahliadnutie najmenej 14 dní pred zasadaním národného výboru.

Čl. 55

Schválený záverečný účet spolu so správou o výsledkoch ročného komplexného rozboru predkladá rada národného výboru nižšieho stupňa rade národného výboru vyššieho stupňa. Záverečný účet kraja spolu so správou o výsledkoch ročného komplexného rozboru zašle rada krajského národného výboru vláde, Ministerstvu financií a Štátnej plánovacej komisii.

Piata časť
HOSPODÁRENIE NÁRODNÝM MAJETKOM

Čl. 56

Národné výbory vedú a vychovávajú občanov ako socialistických hospodárov k sústavnej starostlivosti o rast, zveľaďovanie a ochranu národného majetku.

Čl. 57

(1) Národné výbory a ich orgány zabezpečujú ďalšie zveľaďovanie, rozmnožovanie, ochranu a plné využitie národného majetku, jeho patričnú údržbu, dôsledné vykonávanie generálnych opráv a riadnu inventarizáciu národného majetku, ktorý spravujú. Starajú sa, aby sa tieto úlohy zabezpečovali aj na národných výboroch nižšieho stupňa a v podriadených hospodárskych a rozpočtových organizáciách.

(2) Pri správe národného majetku dbajú národné výbory a ich orgány na to, aby výťažok z tohto majetku bol čo najväčší a aby výdavky spojené s jeho správou sa hospodárne znižovali.

(3) Národné výbory sú povinné dbať, aby sa práva a pohľadávky riadne a včas uplatňovali a záväzky z týchto dôvodov vzniknuté riadne plnili.

Šiesta časť
SPOLOČNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Čl. 58

Zrušuje sa vyhláška ministra financií č. 84/1958 Ú. l. (Ú. v.) o rozpočtovom poriadku národných výborov a smernice por. č. 115/1957 Zb. inštr. - rozpočtový poriadok miestnych národných

výborov v obciach do 2 000 obyvateľov. Platnosť strácajú aj všetky predpisy, ktoré odporujú ustanoveniam tejto vládnej vyhlášky.

Čl. 59

Tento rozpočtový poriadok nadobúda účinnosť 1. júlom 1960 s výnimkou ustanovení čl. 45 a 46, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januárom 1961.

Široký v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.